

قانون مربوط به خدمت پزشکان و پیراپزشکان

مصوب ۱۳۷۵/۰۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی

ماده ۱ - کلیه افراد ایرانی با تحصیلات فوق دیپلم و بالاتر که پس از تاریخ ۱۳۶۷،۴،۱ از مراکز آموزش عالی گروه پزشکی در داخل و یا خارج از کشور فارغ التحصیل شده یا می‌شوند و خدمت آنان از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورد نیاز اعلام می‌گردد: مکلفاند حداکثر مدت ۲۴ ماه اول پس از فراغت از تحصیل خود را در داخل کشور و در مناطق مورد نیاز بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تشکیلات تابعه آن خدمت نمایند.

تبصره ۱ - مدت خدمت در مقطع کاردانی یک سال می‌باشد.

تبصره ۲ - مدت فوق برای کمتر از ۲ سال بر حسب محرومیت نقاط به تفصیل آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳ - کسانی که خدمت موضوع این قانون را به انجام رسانیده همچنین کسانی که دارای پروانه دائم پزشکی بوده و یا واجد شرایط دریافت پروانه دائم باشند، با دریافت مدرک تحصیلی جدید مشمول خدمات موضوع این قانون نمی‌باشند.

تبصره ۴ - پزشکان عمومی ذکور مشمول این قانون و قانون پیام‌آوران بهداشت موظفاند حداقل یک سال خدمات قانونی را در مراکز بهداشتی و درمانی روستاها و بخشهای کشور انجام دهند.

تبصره ۵ - مستخدمین رسمی دولت و کادر ثابت نیروهای مسلح و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی خدمت موضوع این قانون را در نقاط مورد نیاز سازمان ذیربط به شرط داشتن واحدهای بهداشتی، درمانی انجام خواهند داد.

ماده ۲ - همسران و فرزندان شهداء، آزادگان، مفقودین جنگ تحمیلی، یک نفر برادر یا خواهر شهید یا مفقود، برادران و خواهران دو شهید یا بالاتر، آزادگان، جانبازان انقلاب اسلامی بالای ۲۵٪ و نیز مادرانی که حضانت فرزند خود را به عهده دارند و تک فرزند خانواده از خدمات موضوع این قانون معاف هستند و در صورت تمایل افراد مذکور و نیاز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی این گروه می‌توانند از مزایای این قانون بهره‌مند شوند.

تبصره - در مورد معافیت افراد مازاد بر نیاز اولویت با رزمندگان می‌باشد.

ماده ۳ - مدت خدمت دوره ضرورت و دوره احتیاط مشمولان این قانون که در حرفه پزشکی انجام شود از کل خدمت مقرر در این قانون کسر می‌گردد.

ماده ۴ - مشمولان این قانون مکلفاند حداکثر یک ماه بعد از فراغت از تحصیل یا اعلام ارزشیابی مدرک تحصیلی خارج از کشور به منظور تعیین وضعیت از لحاظ شمول موضوع این قانون خود را به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معرفی نمایند. وزارت مذکور موظف است ظرف حداکثر دو ماه تعیین محل خدمت نموده و افراد مازاد بر نیاز را با رعایت اولویت سهمیه مناطق ۱ و آزاد معاف نماید. کسانی که ظرف مدت مقرر خود را معرفی ننمایند و یا یک ماه پس از تعیین محل خدمت شروع به کار نکنند، غایب محسوب و به تشخیص وزارت مذکور برابر مدت غیبت به خدمت آنان افزوده خواهد شد.

ماده ۵ - مشمولان این قانون مادام که خدمات قانونی را شروع ننموده یا معافیت اخذ نکرده باشند، مجاز به دخالت در امور پزشکی نمی‌باشند.

ماده ۶ - تحویل مدرک تحصیلی و ریز نمرات و صدور هر گونه تأییدیه تحصیلی و گواهینامه برای مشمولانی که خدمت موضوع این قانون را انجام نداده و یا معافیت دریافت ننموده باشند ممنوع است.

تبصره - کسانی که برای ادامه تحصیل با هزینه شخصی در دانشگاه‌های معتبر مورد تأیید در خارج از کشور در رشته‌های مورد نیاز کشور احتیاج به مدارک تحصیلی داشته باشند، با سپردن تضمین کافی مبنی بر انجام خدمات قانونی پس از فراغت از تحصیل، مدارک تحصیلی و گواهی موقت طبابت دریافت خواهند داشت.

ماده ۷ - فارغ‌التحصیلان سهمیه مناطق ۲ و بالاتر و مناطق محروم آزمون‌های سراسری سنوات پس از انقلاب فرهنگی موظفاند تعهدات خود را براساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد رسید، انجام دهند.

ماده ۸ - مشمولین قوانین قبلی خدمات پزشکان که به دلیل موجه خدمات خود را طبق ضوابط مربوط انجام نداده‌اند مشمول این قانون خواهند بود.

ماده ۹ - فارغ‌التحصیلان خارج از کشور که از مزایای ارزی بهره‌مند نشده‌اند، از شمول این قانون مستثنی بوده و چنانچه از گروه دارای پروانه باشند طبق ضوابط، پروانه دائم پزشکی دریافت خواهند نمود.

تبصره ۱ - کسانی که از ارز دولتی استفاده نموده‌اند با توجه به مدت استفاده از ارز دولتی خدمات موضوع این قانون و تعهدات مربوطه را انجام خواهند داد.

تبصره ۲ - کسانی که در حین تحصیل رشته‌های علوم پزشکی وارد کشور شده و تحصیلات خود را تا فارغ‌التحصیلی در داخل کشور ادامه می‌دهند در صورتی که هزینه تحصیل خود را بپردازند و از مزایای ارزی دولت بهره‌مند نگردیده باشند برای باقیمانده دوره تکمیلی نیاز به انجام خدمات قانونی نخواهند داشت.

ماده ۱۰ - خدمات قبلی مشمولین قانون خدمت خارج از مرکز پزشکان و دندانپزشکان و داروسازان به قوت خود باقی است و جزو خدمات موضوع این قانون محسوب می‌گردد.

ماده ۱۱ - مشمولان این قانون از لحاظ حقوق و مزایا و امور رفاهی (مرخصی‌های استحقاقی، استعلاجی، بدون حقوق، پاداش، کمک‌های غیرنقدی و بیمه عمر و درمان و حادثه و سایر مزایا) تابع قوانین و مقررات استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت می‌باشند و چنانچه به دستگاه دیگر معرفی گردند که دارای مقررات استخدامی خاص می‌باشند، تابع ضوابط حقوقی و رفاهی آن دستگاه خواهند بود.

تبصره ۱ - مشمولان این قانون که به طور تمام وقت و بدون کار انتفاعی خصوصی خدمت می‌نمایند، چنانچه از گروه دارای پروانه باشند در مقابل دو نوبت کار موظف از حقوق و مزایا، اضافه‌کاری و حق محرومیت از مطب، طبق آیین‌نامه اجرایی که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین خواهد نمود، استفاده می‌نمایند و در صورتی که از گروه بدون پروانه باشند، از مزایای دو نوبت کار موظف (کار و اضافه‌کار) بهره‌مند می‌گردند.

تبصره ۲ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌تواند مشمولان موضوع این قانون را در صورت نیاز با اولویت مناطق محروم و نیازمند در حین خدمت بدون اخذ مجوزهای مربوطه به استخدام پیمانی یا رسمی دستگاه مربوطه درآورد.

ماده ۱۲ - مشمولان این قانون که به سن بالای ۴۵ سالگی رسیده باشند، از انجام خدمات موضوع این قانون معاف می‌باشند.

ماده ۱۳ - بهداشت‌کاران دهان و دندان و کاردان‌های بهداشت خانواده و مبارزه با بیماری‌ها، تابع ضوابط مقرر در قوانین خاص مربوط به خود می‌باشند.

ماده ۱۴ - به منظور تربیت پزشک متخصص مورد نیاز مناطق محروم و نیازمند کشور، وزارت بهداشت، درمان آموزش پزشکی موظف است به‌هنگام پذیرش دستیار تخصصی، سهمیه‌های جداگانه‌ای را برای مناطق محروم و نیازمند کشور اختصاص دهد. دستیاران تخصصی، استفاده‌کننده از سهمیه مذکور موظف‌اند پس از انجام دوره تخصص، برابر طول دوره تخصص به عنوان خدمات قانونی موضوع این قانون در نقاط مربوط انجام دهند و پس از انجام خدمات مذکور پروانه دائم دریافت خواهند نمود. تبصره ۱ - دستیاران استفاده‌کننده از سهمیه موضوع این ماده که دارای پروانه دائم پزشکی هستند، نصف مدت دوره تخصصی با احتساب ضرایب مربوط در نقاط مذکور خدمت خواهند نمود.

تبصره ۲ - دستیاران تخصصی موضوع ماده فوق موظف‌اند قبل از شروع دوره دستیاری تعهد ثبتي لازم جهت خدمت در نقاط مربوط به دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی بسپارند.

تبصره ۳ - قانون نحوه تأمین هیأت علمی مورد نیاز دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به قوت خود باقی است. ماده ۱۵ - قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی و اصلاحات آن به قوت خود باقی است و انجام خدمات موضوع این قانون به عنوان قسمتی از تعهدات موضوع قانون مزبور محسوب خواهد شد.

ماده ۱۶ - آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حداکثر ظرف دو ماه تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به مرحله اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۱۷ - کلیه قوانین مغایر با این قانون لغو می‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر هفده ماده و چهارده تبصره در جلسه روز چهارشنبه دوازدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۵،۲،۲۶ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رییس مجلس شورای اسلامی

علی‌اکبر ناطق نوری